

אותה אבקש

703

בשבילי הפרשה

ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת בהעלותך, תשפ"ו

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD - 8:11	Minneapolis, MN - 8:37
Brooklyn, NY - 8:05	Miami, FL - 7:51
Chicago, IL - 8:02	Monsey, NY - 8:07
Houston, Texas - 8:01	Montreal, Quebec - 8:21
Johannesburg, S. Africa - 5:05	Passaic, NJ - 8:06
Lakewood/Deal, NJ - 8:04	Toronto, Ontario - 8:37
London, UK - 8:57	Yerushalayim - 7:06
Los Angeles, CA - 7:43	Zurich, Switzerland - 8:59

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

בהעלותך

כתיב ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם. ונראה ששאר ישראל נטהרו כבר בפרה אדומה. וכן מצינו במרה שם שם לו חוק ומשפט, ודרשו שנצטוו בפרה אדומה במרה. וע' ספר זכרון פחד"י מה שהק' ר' חיים ברלין אמאי נצטוו בפרה אדומה במרה, והרי לא נטהרו עד ר"ח ניסן, ויש להוסיף להק' עוד טומאה לפני הדיבור אין טמא.

ותי' כי צריך מים חיים, ובמדבר כל הנהרות הם בחשש מי גשמים וירבו הנוטפין וכו' ולכן צוה להם ליקח ממרה, אבל כ"ז שהיו מרים היו פסולים אבל כיון שנעשו מתוקים לקח מהם, והכניס לכלים כמ"ש הרמב"ם. (וע"ש כי מרה סמוך למצרים ושם אין חשש ירבו נוטפים. ולכא' עוי"ל כי מפורש בקרא ושם שתיים עשרה "עיינות מים").

והעירו מתוספתא פרה פ"ד ומובא בר"ש סוף משנה ד' שם דאין ממלאין עד שתעשה אפר, וצ"ל דרמב"ם הנ"ל היינו דוקא אחר שכבר נעשה הפרה.

(ובענין ירבו הנוטפין, ע' פתחי מקואות מר' יעקב בלוי על מקואות פ"ב סק"ו הביא עדות כי בטבריה תמיד טבלו כלים בכנרת בקיץ ובחורף. וע' קונ' דברי שיר על מקואות עמ' נ"ח דלפי השו"ע שרי לטבול כי לא שייך זחילה למטה מגובה האגם, ושאני משאר נהר).

ובאמת ברש"י פ' תצוה מבואר שטבל אהרן וע' פניני הגרי"ז עמ' מ"ח להוכיח שהיה מקוה בחצר המשכן. ופירשו עפ"י תוספתא סוכה פ"ג דמשמע שהיה בארה של מרים בחצר. וכע"ז טעמא דקרא פ' פקודי. וע' מי השלוח על מקואות בענין טבילה בבאר מרים. ולפי"ז תיקשי אמאי לא יקחו לפרה אדומה מבארה של מרים.

"והבדלת את הלוויים" - ולא שבט לוי בלבד

הזמנים" את המסכת של הזמן הבא, כך שבתחילת הזמן הוא כבר היה לאחר חזרות רבות ועוד סיפורים שונים.

בתוך דבריו היה מרן מספר על הקשיים שיש לו כראש הישיבה. ניכר היה שהמסר המרכזי בדבריו היה, שידעו ויכירו שכדי לגדול בתורה אין צורך בגאונות יוצאת דופן או לגדול דוקא בישיבה מסויימת, אלא כדברי הרמב"ם סוף הלכות שמיטה ויובל: "ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש מכל באי עולם, אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ד' לשרתו ולעבדו לדעה את ד', והלך ישר כמו שעשאו האלוקים ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני אדם, הרי זה נתקדש קדש קדשים, ויהיה ד' חלקו ונחלתו לעולם ועלומי עולמים".

למרות צניעותו הרבה, הבין מרן שהמסר הטמון בסיפור חייו יכול להאיר את דרכם של בני תורה רבים. ואכן הדברים עשו רושם עצום על הבחורים, ורבים מאותם תלמידים התפעלו ולקחו את הדברים לתשומת ליבם והתמסרו אף הם לתורה וגדלו לתלמידי חכמים.

בכל נפשך

ענין גדול היה למרן ראש הישיבה הגאון הרב נתן צבי פינקל זצ"לה"ה להעביר לבני התורה הצעירים, בפרט בני חוץ לארץ, את הלימוד הגדול שאפשר ללמוד מתולדות חייו. למרות שכמעט ולא דיבר על כך במפורש, מכל הנהגתו ניכר היה שהוא מעוניין בכך מאוד.

מיד לאחר שנתמנה לראש הישיבה, החל למסור בימי שישי וועדים בביתו באנגלית ובלש"ק. בוועד שנשא באנגלית השתדל מרן שהבחורים והאברכים הצעירים בני חוץ לארץ יכנסו, ואפילו בחורים מחוץ לישיבה שמח שיבואו לוועדים.

בוועדים אלו היה רבינו מדבר באווירה קלילה יותר, כמקובל באמריקה, כשהוא נותן להם הרגשה טובה ונעימה.

מרן דיבר איתם בפתיחות, כאילו הוא מדבר עם כל אחד מהם שיחה אישית. הוא היה מספר על עצמו איך הגיע לישיבה לבדו בגיל צעיר, למרות שאהב לשחק ככל יתר בני גילו, ועל אף שהדבר לא היה מקובל בין בני גילו באותן שנים, כמו"כ היה מרבה לספר על אהבת התורה של דודו מרן רה"י הגה"ח רבי אליעזר יהודה זצוק"ל, על רבו המובהק הגאון רבי חיים קמיל זצ"ל ועל לימודם המשותף. על הסדרים והלימוד בבין הזמנים. הוא היה מספר להם על כך שהוא היה מתחיל ב"בין

והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה (יב, ג)

ביאר מרן ראש הישיבה הגה"ח הרב אליעזר יהודה פינקל זצ"לה"ה: משה רבינו היה מכיר ומעריך את מעלותיו וגדולתו של כל אחד ואחד מישראל, אפילו את הפשוטים והנחותים שבהם, שהרי גם באדם הפשוט ביותר טמונות מעלות מיוחדות, אלא שיש להשכיל ולרדת אל תוך שרשי נשמתו של האדם ולגלות ולחשוף את המעלות החבויות בה.

ומתוך שהיה משה ניחן בסגולה זו להכיר במעלותיו של כל אדם מישראל, גם הנחות ביותר, בא הוא עצמו לידי ענוותנותו הגדולה.

וזהו שהעידה בו התורה "והאיש משה ענו מאד - מכל האדם אשר על פני האדמה", היינו את ענוותנותו הגדולה קנה משה "מכל האדם", על ידי התבוננות במעלותיו של כל אדם ואדם "אשר על פני האדמה".

(הגה"צ רבי ראובן מלמד זצ"ל - מליץ יושר, עמ' ל"א)

דברי הימים

דברי הבהירות

מיעוט תענוג

אחד ממ"ח קנייני התורה הוא מיעוט תענוג.

הביאור שמבארים בספרים בחיוב "מיעוט תענוג" כדי לקנות את התורה, הוא משום שהקב"ה ברא גם את הגוף וגם את הנשמה (אף שיש לו די מלאכים רוחניים), ואת הגוף ברא פה בעולם לצורך הנשמה, ע"י שבגוף ברא את כח התיאבון וההנאה מאוכל, דבלא"ה האדם לא היה חפץ לאכול וגופו היה נחלש. ההנאות הם לצורך גבוה כמה שצריך, (כך ביאר המהר"ל וכן כתב המס"י), וכתוב בגמ' (יומא עא, א) ששולחנן של ת"ח חשובים כמוזבח והמשקם יין זה כניסוך ע"ג המזבח. וע"י שהאדם נהנה מהעוה"ז, מודה לקב"ה על החסדים והטובות שעשה עמו, והוא יודע שהתורה היא עיקר העיקרים ויסוד היסודות ואין טוב אלא תורה.

צריך לזכור, לחשוב הרבה ולהתבונן ולא להסיח את הדעת, ומי שלא מתעורר הוא נופל לתהום ולשאול תחתית, ורק ההתעוררות היא היא הצלה.

והנה המהר"ל בספרו "דרך חיים" מבאר, ש"מיעוט תענוג" היינו שאם אדם ישקיע את עצמו בתענוגות העוה"ז - בסוף כח הגוף והגשמיות יגבר, "כי הרודף אחר התענוגים הגופניים הרי הוא בעל גוף ובעל חומר, ואין ראוי שיקנה החכמה שהיא היפך הגוף". המהר"ל גם מדייק את הכתוב בלשון המשנה - "מיעוט תענוג", ולא כתוב "ביטול תענוג", כיון שהקב"ה ברא את העולם עם כח הנאה ותענוג, ויש להשתמש בו ולהנות ממנו עד כמה שהוא מסייע לאדם להתעלות. ואע"פ שכתוב במשנה (אבות ו, ד) "כך היא דרכה של תורה פת במלח... וחיי צער תחיה" - אין הכוונה שחייבים בדוקא לחיות חיי צער, אלא החידוש הוא שהאדם צריך לעמול בתורה אפילו בתנאים של חיי צער.

וכן כותב גם ה"מסילת ישרים" בפ"א, שהאדם יכוון - בשעה שהוא מתענג ונהנה - להכיר את חסדי ה', ולהודות לו מכל הלב בשמחה. (ואסור להיות מר נפש ומעונה משום שהקב"ה ברא את הגוף לעבודת ה' ולגוף דרושה מידת השמחה, וכשהנשמה שולטת - הגוף ג"כ שמח בקב"ה ומשתוקק לרוחניות, כיון שהשכל שולט עליו, והוא יודע ומכיר שזה הטוב ולכן הוא רוצה רק טוב, וה"טוב" אינו אלא בעולם הרוחני - להתענג על ה').

ובאמת זה המבחן לאדם לדעת איפה הוא נמצא, ע"י שיראה למה הוא משתוקק ולמה הוא מתאוה, כמו שאומר רבינו יונה ב"שערי תשובה", "תאות צדיקים אך טוב" - הצדיקים לא מתאווים לשום דבר אלא רק לטוב, ואין טוב אלא תורה - עמל וקיום התורה, ועשיית חסד שגם היא נחשבת תורה, וכן הצדיקים משתוקקים לעמוד בתפילה לידיק בכורה ולהשיח בפניו, כמש"כ בתהילים (קמב, ג) "אשפוך לפניו שיחי", איש כזה ראוי ליקרא "צדיק".

העולה מדברי רבינו יונה, שלאדם אין זכות ליקרא צדיק אא"כ התאוה שלו היא רק לטוב. ואם הוא משתוקק גם לעוה"ז אולי הוא בגדר "בינוני" אבל לא בגדר "צדיק". ואע"ג שכתוב (קהלת ז, ג) "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", הני מילי שמיד כשנכשל הוא חוזר ושב בתשובה, ורוחו תמיד דוחפת אותו מעלה מעלה. כמו שאמרו (ברכות יט, א) "אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה אל תהרהר אחריו דודאי עשה תשובה". אבל אם עובר הוא עבירה ולא שב מיד בתשובה אלא מזניח עצמו - הרי הוא במצב של ירידה ולכן הוא בגדר בינוני, ולא בגדר צדיק. וכפי שהבאנו כמה פעמים ממזן ראש הישיבה הגר"ח זצוק"ל את משל הקומקום, שאם מעלים ומורידים אותו מן האש, לעולם הוא לא יגיע למצב של רתיחה.

"מיעוט תענוג" תנאי הוא לקנין התורה. כשמתעסקים בקנייני תורה צריך לדעת שזהו אחד הקניינים העיקריים, להתנתק מן העוה"ז. הגם שאדם חי בעולם הזה אוכל ונהנה מן העולם, ישן ונח בעוה"ז, והמנוחה הזו מאד נעימה לו - אבל צריך כל הזמן לחשוב על התכלית: מדוע אני אוכל, מדוע אני ישן, ומה המטרה שלי בכל זה, וע"ז כתב הרמב"ם בהל' דעות (ג, ג) "נמצא עובד את ה' תמיד".

וענין זה צריך האדם להשיב אל לבו, ותמיד צריך להתחזק ולעורר את ההרגשים בזה, כמו בא בגמ' (ברכות לב, ב) ד' דברים צריכים חיזוק תמיד, פירש"י: תמיד - יומם ולילה, כדי שהעליה לא תיפסק.

כתוב בפסוק (משלי כג, יז) "אל יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת השם כל היום", ופירש הגר"א דכשרואה רשעים חוטאים ומצליחים ומרוויחים כסף ונהנים מן החיים, בטבע האדם שמקנא בהם ומשתוקק לזה ורוצה ליהנות כמו שהם נהנים. וע"ז אמר שלמה המלך "אל תקנא בחטאים" - תעזוב ותעקור מעצמך את הקנאה הטבעית הזו, "כי אם ביראת ה' כל היום" - כשאתה רואה אדם יר"ש שעמל בתורה ומקיימה, בו יש לקנא. ולא די שיחשוב מחשבה בעלמא: גם אני רוצה להיות כך, אלא ממש יקנא בו, במדת הקנאה. ועוד ביאר הגר"א מהו "יראת השם כל היום" - מבוקר עד ערב, כל היום, היינו כל ימי חייו של האדם. וזהו "תאוות צדיקים" - שמקנא במי שיש לו רוחניות, משום שהוא ג"כ רוצה להתקרב ולהיות "טוב" ולהצליח בתורה בתפילה וביראת שמים כמו שהשני מצליח, (ולא מדובר ח"ו בקנאה הפסולה, דהיינו שלא רוצה שהשני יצליח ויתעלה להיות צדיק, שזוהי קנאה פסולה ונקרא רשע גמור ושונא ה' רח"ל).

אני חושב שמפרשת השבוע - בהעלותך - אפשר לראות את הדברים. אהרן הכהן ראה את הנשיאים מביאים את הקרבנות לחנוכת המזבח, והעבודה הזאת היתה הגמור לחנוכת המשכן וחלשה דעתו: מדוע אני לא זכיתי להשתתף, כמבואר ברש"י (במדבר ח, ב). וזהו הקנאה ביראת השם כל היום, עד כדי חלישות הדעת - מדוע אני לא השתתפתי

ענייני עוה"ז הכל הבל הבלים. ובסיעתא דשמיא יזכה שהלב שלו יקבל השתוקקות ורצון. ועי"ז שירגיל עצמו להתרחק מהשתוקקות לעוה"ז ויתמיד בזה, אז יזכה שכך יהיה בטבעו ממש.

(שמעתי סיפור מתלמיד ותיק בישיבה, שלמד שנתיים אצל הגאון רבי מיכל פינשטיין זצוק"ל והיה ממקורביו, ופעם כשטייל עם הגאון זצוק"ל, שם הגר"מ זצוק"ל את ידו על כתיפו ואמר לו: "צריך להיות בן תשעים כדי לקבל את הטעם" (בלימוד). ומיד חשבתי לעצמי: הלא אדם גדול זה אשר כל ימיו למד תורה עם טעם גדול בלימוד, והיה לו טעם ושמחה בתורה (שהרי א"א לזכות לטעם מבלי להיות כ"כ דבוקים בתורה), ובכ"ז הוא העיר שאת הטעם הזה אף פעם לא הרגיש עד שהגיע לגיל תשעים, רק לאחר שהרגיל עצמו והגיע לדרגה שאין לו כבר שום קשר עם העוה"ז, והוא פשוט שנא ומאס אה העוה"ז, אז זכה לטעם האמיתי.

אלו דברים למעלה מהשגתנו, אבל אדם יכול לקנות ולהגיע לזה ע"י התורה והמוסר, והגר"מ באמת היה דוגמא לאדם גדול גם בתורה וגם במוסר, הלא הוא היה תלמיד מובהק של המשגיח רבי ירוחם זצוק"ל ממיר).

וכשזוכים לקבל את הטעם יודעים שזהו הטוב והמתוק ביותר, אזי רודפים אחר העריבות של התורה, כמו שה"אור החיים" כותב בפר' כי תבוא וז"ל: "אילו היו יודעים בני אדם את עריבות ומתיקות התורה היו מתלהטים ומשתגעים אחריה" עכ"ל. זהו רק "אילו היו יודעים", אבל בנ"א לא רוצים לדעת, משום שנותנים לגוף מה שהוא דורש ולכן אף פעם לא ידעו את הטעם והעריבות שבתורה.

זהו התכלית, לרכוש את רוח האדם העולה למעלה. ואם הוא משתוקק לכיוון מעלה הוא תמיד עולה למעלה, ע"י שהוא משתוקק לחטוף עוד דף גמרא, עוד מצוה ועוד מוסר, וכך הוא מרגיל את עצמו ע"י שלומד מוסר וזוכה ליראת ה'. ובה הוא יקבל את הטעם הנצחי כדברי המסילת ישרים בפ"א "להתענג על ה', וליהנות מזיו שכנתו".

הקב"ה יעזור שתהיה סיעתא דשמיא, שנדבק בתורה ובמצוות ונרדף אחריהם, כמש"כ בתהילים (נג, 1) "אך טוב וחסד ירדפוני", ואז נזכה לחיים הנצחיים האמיתיים הקיימים לעד ולעולמי עולמים.

בעבודת הקודש הזו להוריד ולהשכיך את השכינה כאן למטה, ולהשפיע על כל ישראל קדושה, ולכך חלשה דעתו עד שהקב"ה אמר לו: שלך גדולה משלהם, לך יש חלק בהדלקת הנרות.

זהו אהרן הכהן שעליו נאמר באבות (אבות א, יב) "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" - משרה את השכינה ביניהם כדי שיהיו קרובים לקב"ה וזה היה כל תשוקתו. ולכן כשראה מישהו אחר שעושה דבר גדול והוא לא נטל חלק בזה היה לו צער וחלישות הדעת - למה אני לא השתתפתי, זהו הקנאה הרצויה.

קניין המיעוט "תענוג" זה הקנין העיקרי ממש, ועי"ז אחז"ל (ילקו"ש ה, תתל) "עד שאתה מתפלל שיכנסו ד"ת לתוך מעיך התפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך מעיך". והביאור, שאם אדם מטפח את גופו הוא לא יוכל ללמוד תורה, כיון ששתי התשוקות לא הולכות ביחד, ואדם שחושב לעשות פעם כך ופעם כך לא יצליח, והוא הנקרא אדם בינוני.

היאך ידע האדם כמה הוא השיעור של "מיעוט תענוג"?

אדם יכול לדעת ולבחון עצמו למה הוא משתוקק. לדוגמא, בבוקר שקם משנתו יחשוב לעצמו מה אני רוצה - האם אני רוצה לרוץ להתפלל, או אני רוצה להישאר לישון, ואפי' שכבר קם, אבל רצונו ללכת להתעסק בהנאות ובדברים בטלים.

העצלות היא מידה נוראה ואיומה, העצל ממיית עצמו ממש, בתאוותיו והנאותיו, תענוגי הגוף מרחיקים אותו מתשוקת התורה והיראה.

אדם חושב שא"א לו להתנתק מתענוגי עוה"ז בטענה: ככה אני וזו המציאות שלי, וכל מה שאני מקיים מצוות זה כדי שיהיה לי שכר לעוה"ב, ואיני יכול לוותר על תענוגות עוה"ז, ואין לי את ההשתוקקות לרוחניות. טעות בידו, כיון שהכל תלוי בהשתוקקות למה הוא שואף - אם לרוח האדם העולה למעלה, או לרוח הבהמה היורדת למטה. הרוח זה הרצון - השאיפה וההשתוקקות.

ואת זה יבחן כל אדם לעצמו, ובעיקר ע"י תורה ומוסר, ובהרבה התבוננות להחדיר בקרבו שהטובה והחסד הגדול שהקב"ה מעניק לנו זהו הזכיה לעבוד עבודת השם, שעל ידה אנו זוכים לחיי נצח, ושאר

Moshe Rabbeinu's Anavah

Harav Hagaon Yosef Elefant Shlita

At the end of this week's parshah, the Torah relates that Aharon and Miriam spoke about Moshe Rabbeinu, and adds that Moshe was exceedingly humble: וְהָאִישׁ מְשֻׁבָּה עָנּוּ מְאֹד. This is actually the only place in the Torah where Moshe's anavah is mentioned; it's really the only time the Torah describes Moshe's middos at all.

The Maharal, as well as Rav Chaim Volozhiner at the beginning of Ruach Chaim on Avos, observe that Moshe Rabbeinu's anavah was the reason that he was chosen to be the one to receive the Torah.

Rav Chaim Volozhiner explains that the amount a receptacle can contain is a function of the thickness of its walls. The thicker the walls are, the less space there is for something to be poured in. The thinner the walls are, the more space there is to hold something.

Moshe Rabbeinu's "container" had almost no walls. He had practically no "self," so he was the greatest mekabel. Rav Chaim Volozhiner writes that if someone today would possess the anavah of Moshe Rabbeinu, he would be zocheh to be mekabel the Torah. The Maharal writes in countless places that Moshe Rabbeinu's anavah, and his hisbatlus to Hakadosh Baruch Hu, made him zocheh to receive the Torah. Yet the Torah doesn't not inform us of Moshe's anavah in the context of his ascending Har Sinai and bringing down the Torah. Instead, it chose to describe his anavah here, in the context of Miriam's so-called lashon hara. Why?

The Rambam (end of Hilchos Tumas Tzara'as) addresses this difficulty. He explains that when the Torah warns us to avoid speaking lashon hara, exhorting us to remember what happened to Miriam – וְזָכֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹקֶיךָ לְמִרְיָם – it is drawing a kal vachomer from this incident to other instances of people speaking lashon hara. He lists five mitigating factors of Miriam's lashon

hara: She was Moshe's older sister; she brought him up; she risked her life to save him from the water; she did not intend to disparage him, but merely erred in comparing him to other nevi'im; and he was not even bothered by what she said, as the Torah attests here that he was exceedingly humble. Nevertheless, she was punished, which is a warning to people who speak real lashon hara.

The Rambam is teaching that the reason the Torah highlights Moshe's anavah in this context is to emphasize that he was not makpid about what was said about him. Similarly, Rashi here comments that anav means savlan.

What was Moshe sovel? He was sovel that someone didn't hold of him, so to speak. That someone insulted him.

This parallel between anavah and the ability to be sovel – to tolerate insults – is reflected in the Gemara's description of Hillel as well. The Gemara states (Shabbos 30b): לעולם יהא אדם ענוותן כהלל ואל – a person should always be an anav like Hillel and not a kapdan like Shammai. Kapdanus is contrasted here with anavah. Furthermore, the Gemara teaches elsewhere (Eruvin 13b) that the reason the halachah follows the view of Beis Hillel is that they were aluvin, which Rashi translates as savlanim; they were prepared to absorb insults.

From the Rambam, Rashi, and the Gemara, then, we see that anavah gives a person the ability to absorb insults. Hillel's anavah made him a savlan, and Moshe Rabbeinu's anavah made him a savlan.

The fact that Moshe Rabbeinu's anavah enabled him to be mekabel the Torah, the Torah left to Rav Chaim Volozhiner and the Maharal to teach us, later in history. But the fact that Moshe Rabbeinu's anavah caused him not to be a kapdan was critical for the Torah itself to stress. And that's why, in the middle of the story, the Torah emphasizes that Moshe Rabbeinu was an anav.

HOW ANAVAH FORESTALLS HAKPADAH

We are still left to wonder, however, why anavah causes savlanus and lack of kapdanus.

Miriam made a mistake in comparing Moshe to other nevi'im. Essentially, her words reflected a lack of appreciation for who Moshe Rabbeinu was.

Miriam certainly respected Moshe; she was his older sister, after all, and she knew who he was, but she didn't hold him in high enough esteem. So why wasn't Moshe Rabbeinu insulted? Because he didn't hold of himself. That's a function of anavah.

The basis of anavah is not bein adam lachaveiro. The Gemara says, in Sotah, that Hakadosh Baruch Hu says about a baal gaavah that He and that person cannot live in the same world. Why? Because gaavah, as Rav Wolbe explains, is a denial of the person's being a created entity.

A person who recognizes and lives with the awareness that he was created understands that everything he has is all from Hakadosh Baruch Hu; nothing is his own. He didn't bring himself into the world, and he didn't give himself his talents. Rather, he is simply a vessel for Hakadosh Baruch Hu's blessing, and he does his best to use those Divine gifts the right way.

Now, Moshe Rabbeinu knew who he was and what abilities he possessed. That drove him to fulfill his responsibilities and become the Moshe Rabbeinu that he was. His anavah, then, was the recognition that everything he had was from Hakadosh Baruch Hu, and he didn't own his maalos. And because he didn't hold of himself, he wasn't insulted when someone else didn't hold of him, either. That's why he wasn't a kapdan.

The whole world is full of kapdanus. Some people go as far as to say, "I'm makpid in this world and the next. I'm not mochel." I can understand that a person would be makpid in this world, but does he really believe that in the next world anyone is going to be interested in the reason he was makpid, or the narishkeit he was makpid about?

Hakpadah comes from a person feeling a lack of respect. Anavah means that a person doesn't hold of himself and therefore doesn't feel disrespected. Not because he's a nebach; not because he thinks, "Who am I, anyway?" Anavah means recognizing that everything you have is from the Eibeshter. So there's no reason to be insulted if someone doesn't hold of you, because you don't hold of yourself either. You don't own what you have, so whether the other person recognizes what you have or not doesn't make the slightest difference to you, because it's not yours anyway.

The opposite is true for gaavah, the source of all bad middos.

Last week's parshah, Nasso, discussed the concept of the nazir. The Gemara relates (Nedarim 9b) that Shimon HaTzaddik never ate from an asham nezirus, because he didn't believe that the nezirim were purely motivated – except the korban of a nazir from the south. He had been shepherding his father's sheep when he noticed his reflection in the well where the herd was drinking, and his yetzer hara surged against him and started trying to tempt him toward taavah.

"Rasha!" he told the yetzer hara. למה אתה מתגאה – why are you being a baal gaavah in a world that's not yours? In other words, he was telling himself, "Why do have taavos? You're a baalabos on the world? You brought yourself into the world? You were given the world – you don't own it!"

All taavos and bad middos result from a person feeling a sense of ownership, which leads him to think that he can do whatever he wants, take whatever he wants, and get insulted whenever he wants. In contrast, when a person is an anav, like Moshe Rabbeinu, he is not makpid, because he doesn't hold of himself.

Gut Shabbos.